

LUONNOS 10.11.2015

ALUEKORTTI

YLEISET ALUEET

MYLLYPURON VIRKISTYSALUE



Alueen yleistiedot ja maisemakuva

Virkistysalueen keskeisen akselin muodostaa Mustapuro, joka virtaa alueen kaakkoislaidassa ja jonka varrelle Myllypuron liikuntapuisto kenttineen ja liikuntarakennuksineen sijoittuvat. Alueen pohjoisosassa sijaitsee vanhalle käytöstä poistetulle kaatopaikalle rakennettu Alakivenpuisto, jonka kartionmuotoinen kumpare ympäröivine niittyineen ja istutuksineen toimii omaleimaisena maamerkinä alueella. Alakivenpuiston perusparannus on käynnistynyt vuonna 2015. Samassa maastokäytävässä Mustapuron kanssa kulkee voimajohtolinja, joka avoimessa maisemassa antaa vahvan leiman alueelle.

Korkeakallionpuiston kalliot metsineen sekä Matokallion lehto- ja korpimetsät rajaavat avointa maisemaa alueen itäosassa ja edustavat laajimpia luonnontilaisia metsiä alueella.

Myllypuron virkistysalueen vanhimmat rakennukset ovat alueen keskellä sijaitsevat koulurakennukset, peruskoulu ja lukio, jotka valmistuivat 1960-luvun lopussa. Ensimmäiset hallirakennukset kohosivat alueelle 1970-luvulla, ja 2000-luvulla halleja on uusittu tai rakennettu kokonaan uusia. Alueella sijaitsee lukuisia urheilutoimintoja palvelevia rakennuksia, kuten jäähalli, tenniskeskus sekä monitoimihallit Myllypuron pallomylly ja Arena-Center.



LUONNOS 10.11.2015



Voimajohdot ja Mustapuron ylittävät sillat ovat keskeisessä asemassa Mustapuronpolulla liikuttaessa.



Myllypuron liikuntapuiston leikki- ja kuntoilupaikka Mustapuron suunnasta pohjoiseen katsottuna.

Yleiset tavoitteet

Alueen keskeisenä tavoitteena on profiloitua seudullisesti korkeatasoisena ja vetovoimaisena liikuntapainotteisena puistoalueena, joka on yleisilmeeltään avara ja vehreä. Tavoitteena on, että alueelle laaditaan yhdessä alueen toimijoiden kanssa kokonaisvaltainen puisto- ja



LUONNOS 10.11.2015

rakennussuunnitelma vuonna 2004 valmistuneen Myllypuron laaksoalueen yleissuunnitelman ajatusten pohjalta. Tavoitteena on, että Mustapuron laakso reitteineen muodostaa yhtenäisen kokonaisuuden kiinnostavien näkymien ja tilojen sarjoista. Avoimet maisematilat rajautuvat selkeästi ja johdonmukaisesti ympäröiviin metsä- ja puustovyöhykkeisiin. Virkistysalue liittyy maisemallisesti luontevasti puron varteen sijoittuviin liikunta- ja koulurakennuksiin sekä niitä palveleviin pihatoimintoihin. Mustapuro itsessään on laaksoalueella keskeinen ja näkyvä vesielementti, jota kehitetään luonteeltaan luonnonmukaisena ja taimenen elinolosuhteet täyttävänä. Siltaympäristöt Mustapuron yli ovat kaupunkikuvallisesti korkeatasoisia, viihtyisiä ja turvallisia ja ovat osa kattavaa reittiverkostoa. Yleisilmeeltään Myllypuron virkistysalue on siisti ja alueen kalusteet ja rakenteet ovat hyvässä kunnossa. Mustapuronpolku toimii olennaisena osana pyöräilyn tavoiteverkkoa, baanaa. Tavoitetilassa alueen leikki- ja liikuntapaikat ovat kokonaisuudessaan varusteita ja istutuksia myöten edustavassa kunnossa.

Luonnonmukaiset alueet

METSÄISET ALUEET

Luonnonmukaiset metsäiset alueet säilytetään luonnonmukaisina ja alueen edustavin lehtoalue, kallioalue ja lahoppustoiset kuusikot Matokalliolla jätetään hoitotoimenpiteiden ulkopuolelle. Hoitotoimenpiteiden päätavoitteena alueella on katujen ja ulkoilureittien reunojen turvallisuus ja viihtyisyys.

MAA- JA KALLIOPERÄ

Korkeakallionpuiston kalliot Alakivenpuiston länsireunassa säilytetään näkyvänä elementtinä ja vesakot poistetaan kallion alta.

NIITYT

Mustapuron varren ja Alakivenpuiston avoimia niittyjä hoidetaan maisemaniityn hoitoluokan mukaisesti. Puistokäytävien varrella niittyjä leikataan useammin, jotta reittien varret säilyvät avarina.

SUOJELUKOHTTEET

Alakivenpuistossa on äärimmäisen uhanalaiseksi määritellyn idänmasmalon (*Anthyllis polyphylla*) esiintymä, joka on rauhoitettu. Masmaloalueet jätetään niiton ulkopuolelle. Idänmasmalon kasvupaikan turvaamisessa on tärkeintä puuston avaaminen ja maanpinnan rikkominen. Hoitotoimia tehtäessä on varottava kasvavien tuppaiden vahingoittamista. Alue ei saa rehevöityä.

PIENVEDET

Mustapuroa kehitetään vetovoimaisena vesielementtinä luonnonmukaisen vesirakentamisen keinoin. Puron muotoilun, rakentamisen ja kasvillisuuden käytön ja hoidon avulla vesipinta on paremmin hahmotettavissa ja puron reuna-alueet toimivat tulvaniittynä. Puroon kohdistuvat toimenpiteet eivät saa heikentää purossa esiintyvän taimenen elinolosuhteita tai lisääntymismahdollisuuksia.

Esteettömyys

Virkistysalue ja liikuntapuisto ovat esteettömästi saavutettavissa useammasta suunnasta, mutta erityisesti metroasemien suunnasta. Virkistysalueen toimintoja kehitetään esteettömiksi ja keskeisten alueiden kalusteissa käytetään esteettömiä penkkejä ja leikkivälineitä.

LUONNOS 10.11.2015

Pintamateriaalit

ASFALTTIPINNAT

Ajoratojen ja pysäköintialueiden pintamateriaalina käytetään asfalttia. Laajat pysäköintialueet on jaettu pienempiin osiin selkein istutussaarekkein. Pääpyöräreittien (tavoiteverkon osuudet) pinnoitteena käytetään myös asfalttia.

REUNUKSET

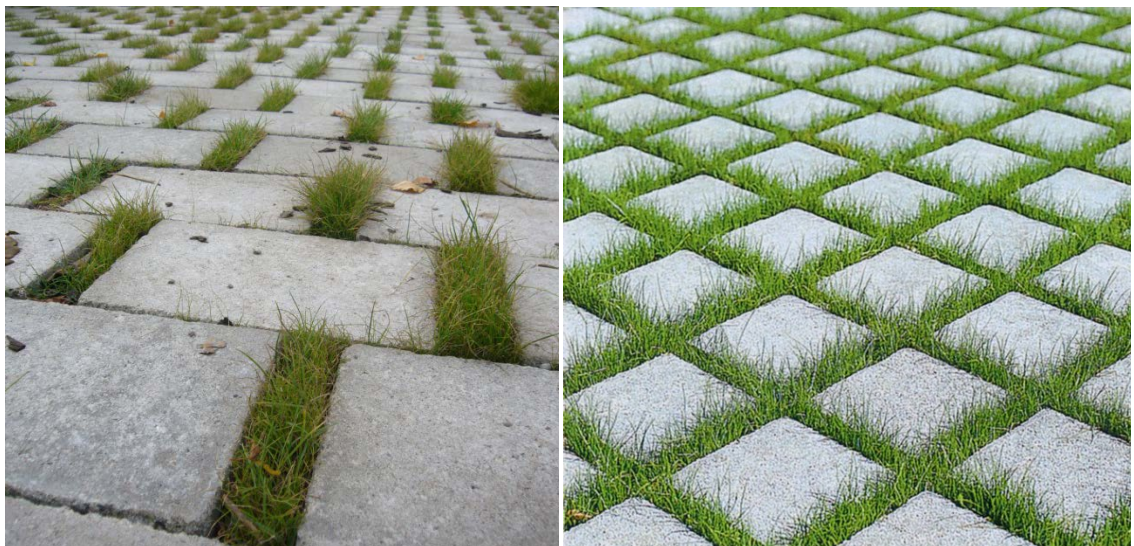
Reunakivenä katualueilla käytetään harmaata graniittia, leveys 220 mm. Puisto- ja liikunta-alueilla käytetään kapeampaa reunakiveä (harmaa graniitti, leveys 80 mm...170 mm).

KIVEYKSET

Kiveyksissä kulkupinnoilla ja aukioilla käytetään vaaleasävyisiä betonikiviä (harmaan eri sävyjä, valkoista). Tehosteena pieninä aloina voidaan käyttää myös värillisiä betonikiviä perustellusta syystä sekä vaihtelevia kivi- ja laattakokoja. Aukiomaisilla alueilla käytetään suorakaidekiveä suurempia kivekokoja, kuten erimuotoisia laattoja.

Pysäköintitaskuissa tai –alueilla voidaan käyttää asfaltin sijaan tai paikkojen jäsentelyssä myös hulevesiä läpäiseviä kiveyksiä, kuten neliömallista ruohokiveä. Kevyen liikenteen alueilla voidaan käyttää myös nurmisaumausta vihreämmän lopputuloksen aikaansaamiseksi kivetyillä alueilla esimerkiksi penkkien alla.

Harmaata luonnonkiveystä (noppakiveä, nupukiveä) käytetään pienialaisissa saarekkeissa, erotuskaistoilla tai rajaamaan istutusalueita.



Ruohosaumaisia kiveyksiä.

LUONNOS 10.11.2015



Kiveysajatuksia.

SITOMATTOMAT PÄÄLLYSTEET

Puistokäytävien pääasiallisena pinnoitteena käytetään kivituhkaa (harmaa).

Virkistys- ja liikunta-alueilla sijaitsevilla leikkialueilla turva-alustana käytetään pääasiassa turvasoraa tai -hiekkää.

SYNTEETTISET TURVA-ALUSTAT TAI TEKONURMET

Synteettisiä turva-alustoja voidaan käyttää niillä virkistysalueen osilla, joilla kulutus on erityisen suurta, kuten keinujen, karusellien tai ulkoliikuntavälineiden alla. Jos synteettisiä turva-alustoja käytetään, tulee käytettävien värien olla maanläheisiä sävyjä (harmaa, hiekanruskea).

Urheilualueilla ja pelikentillä voidaan käyttää vihreää hiekkatekonurmea tai vastaavaa kovaa kulutusta kestävä materiaalia.

Rakenteet

Rakenteissa suositetaan ensisijaisesti betonia (mm. tukimuurit).

Vesistöilytyksiin tai vesiaiheisiin liittyvissä rakenteissa voidaan käyttää puuta, kuten Mustapuron silloissa ja mahdollisissa patorakenteissa. Mustapuron ylittävät sillat rytmittävät laaksotilaa ja ovat arkkitehtuuriltaan korkeatasoiset ja keskenään samaa muotokieltä. Sillat ovat rakenteeltaan pelkistettyjä ja eleettömiä (ja esteettömiä).

Voimajohtopylväät ovat keskeisessä asemassa virkistysalueen maisemassa ja pylväitä uusittaessa niiden rakenteeseen ja sijaintiin tulee kiinnittää huomiota osana aktiivista puistoaluetta. Tavoitetilassa voimajohtopylväät ovat valaistuja, jolloin maisemahäiriö saa positiivisemmän ilmeen.

Mustapuron leikkipuiston kahluuallas säilytetään ja ylläpidetään puiston keskeisenä toimintapaikkana.

Taideteokset

Taideteokset ovat ehjiä ja ne ovat lähiympäristöineen siistejä. Taideteokset on valaistu.

LUONNOS 10.11.2015

Taideteokset:

- Omega. Tekijä Antero Toikka 1993. Itäkeskuksen lukio, Kajaaninlinnantie 10.










Kasvillisuus

Rakennetuilla viheralueilla niitty- ja nurmipinnat ovat koko virkistysalueen avoimessa maisemassa keskeisessä asemassa. Leikatut nurmet sijoittuvat keskeisimmille alueille rakennusten, kulkureittien ja eri toimintojen läheisyyteen. Alueen keskellä on laaja vapaa nurmialue, joka mahdollistaa vapaamuotoisen palloilun ja oleskelun.

Puulajeina alueella suositetaan luontaisia puulajeja, kuten koivua, pihlajaa ja metsäseläntheisiin liittyttäessä mäntyä.

Mustapuron varrella luonnonkasvillisuutta täydennetään selkeillä heinäistutuksilla.



 Kartio	 Nurmi	 Pihlajat
 Kalliot	 Hulevesipainanne	 Erikoiskalusteet
 Niitty	 Avoina pidettävä alue (näkömä)	 Pystyeristysseinä

Alakivenpuiston suunnitelman keskeiset kaupunkikuvalliset elementit. Tärkeät näkömäkselit liikuntapuiston suuntaan tulee säilyttää avoimina (Alakivenpuisto, hoito- ja kehittämissuunnitelma, Ramboll 2015).

LUONNOS 10.11.2015

Alakivenpuistossa puuistutukset rajautuvat vanhaa kaatopaikka-aluetta ympäröivän pystyeristysseinän ulkopuolelle. Alakivenpuiston yhtenä teemana ovat erilaiset pihlajat, joita suositaan puumaisista pensasmaisiin.

Kurtturuusu, jättipalsami ja jättiputki ovat esimerkkejä hävitettävistä vieraslajeista. Alueen hoidossa noudatetaan Helsingin kaupungin vieraslajistrategiaa, joka perustuu MMM laatimaan kansalliseen vieraslajistrategiaan. Tavoitteena on estää erityisesti jättipalsamin leviäminen Mustapuron varrella.

Valaistus

Valaistustapana pääkulkureiteillä on pylväsalaisimet, jonka malli on yhtenäinen koko alueella. Valaisinpollareita käytetään alueilla, joille halutaan tunnelmallisempi valaistus tai joilla halutaan välttää käyttämästä pylväitä. Tärkeimmillä väylillä on laadukas ja turvallinen valaistus. Käytettävän valaisinkaluston tulee olla ilmeeltään moderni ja tukea alueen liikunnallista ilmettä ja toimintoja. Avoimilla alueilla pylväiden sijoitteluun tulee kiinnittää huomiota, jotta ne eivät sijoitu keskeisten näkymäakselien eteen.

Valon värielämpötila puistoalueilla on pääasiassa 3000 K, ja valonlähteellä tulee olla hyvä värintoisto (vähintään Ra 70). Valolajina kevyen liikenteen väylillä käytetään lediä.

Kenttäalueiden valaistuksessa tulee kiinnittää huomiota häikäisyn estämiseen ja valaistuksen säätämiseen tarpeen mukaan (älykäs ohjaus). Toiminta-alueiden valaistuksen suunnittelussa on tärkeää, että se ei aiheuta häiriövaloa ympäröiville puisto- ja asuinalueille. Urheilukenttiä valaistaessa käytetään epäsymmetrisiä valonheittäjiä, jotka asennetaan vaakasuoraan. Tällöin vältetään häiriövaloa ympäristöön esimerkiksi läheisiin asuintaloihin. Urheilukentillä käytettävä valolaji riippuu kentän luokasta.

Tehokkaasti ja tasaisesti valaistujen kenttien ja pääreittien vastapainoksi on tärkeää, että alueella on valaistuksellisesti hämäämpiä ja tunnelmallisempia alueita.

Alakivenpuistossa erikoisvalaistuksella valaistaan Korkeakallion kumpuilevat avokalliot sekä puiston keskiosan kartiota, hulevesiuomaa ja erikoisvälineistöä. Kartiota valaistaan pihlajateeman mukaisilla valokuvioilla.

Mustapuron ylittävät sillat erikoisvalaistaan siten, että sekä siltojen kulkupinta että silta rakenteena vesipintaa vasten ovat valaistuja. Pylväsalaisimia välittömästi siltojen päätyjen läheisyydessä vältetään erityisesti niillä kohdin, kun silta sijoittuu kokonaisuudessaan avoimeen maisemaan. Mustapuron varrella erikoisvalaistusta käytetään myös voimajohtopylväissä.

Liikuntahallien julkisivut valaistaan siten, että hallien pääsisäänkäynnit korostuvat myös pimeään aikaan. Julkisivuvalaistuksessa ei käytetä värillistä valoa, ainoastaan valkoisen valon eri sävyjä (lämmin-kylmä).

Alueella sijaitsevat taideteokset valaistaan. Valaistus on toteutettu yhteistyössä taiteilijan kanssa, mikäli mahdollista.

Kalusteet ja varusteet

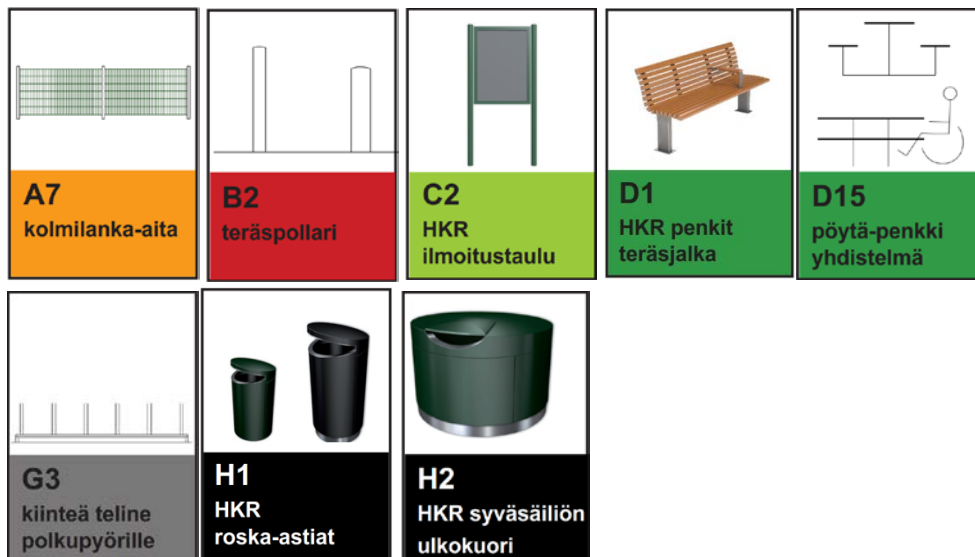
Katu- ja ulkotilojen kalusteita ja varusteita käytetään jaksottamaan ulkotilaa. Niillä voidaan erottaa toisistaan huoltoajo- ja kevyen liikenteen reittejä, ilmentää tonttien rajausta ja ohjata

LUONNOS 10.11.2015

kulkua. Kalusteiden ryhmittelyllä korostetaan myös alueen tärkeitä suuntia ja ohjataan alueiden käyttöä/oleskelua.

Katu- ja aukiotilojen kalusteet valitaan Helsingin kaupunkikalusteohjeen mukaisesti. Koko alueella tulee käyttää yhtenäisiä kaluste- ja varustemalleja.

- Aidat ja kaiteet: Istutusten suoja-aita puinen A6 väri RAL 7021 Black Grey, kolmilanka-aita A7 väri RAL 6012 Black Green
- Pollarit: Teräspollari B2, kuumasinkitty pinta (vai mustanvihreä)
- Ilmoitustaulut ja kyltit: HKR:n malli C2, väri RAL 6012 Black Green
- Penkit: HKR:n malli D1, teräsjalka, puuosien väri RAL8015 Chestnut Brown, ruostumaton teräs. Pöytäpenkkiyhdistelmä D15, puuosien väri RAL 6012 Black Green, teräsosat RAL 9011 Graphite Black
- Polkupyörätelineet: HKR:n malli kiinteä teline G3, kuumasinkitty pinta.
- Roska-astiat: HKR:n malli H1 ja H2, väri RAL 7021
- Alakivenpuistossa ja liikuntapuistossa kuntoliikuntavälineitä



Alueiden käyttö

PYSÄKÖINTI

Liikunta-alueita ja kouluja palvelevat pysäköintialueet jäsennellään selkein istutussaarekkein ja erotetaan toiminnallisesti kevyestä liikenteestä. Pysäköityjen autojen näkymiseen avoimessa maisemassa kiinnitetään huomiota pysäköinnin sijoittelussa.

TOIMINNOT

Virkistysalueelle kehitetään korkeatasoinen skeittipaikka.

Virkistysalueelle tutkitaan mahdollisuuksia sijoittaa palstaviljelyalue.